

Слово на Сретение Господне

За благодатната слава на новозаветните праведници

Произнесено в руската църква "Св. Николай", гр. София, 2/15.ІІ.1947 г.

Сега отпускаш Своя раб, Владико, според думата Си, смиром; защото очите ми видяха Твоето спасение, що си приготвил пред лицето на всички хора, светлина за просвета на езичниците, и слава на Твоя народ Израиля (Лука 2:29-32 -по слав. прев.).

БЕЗБРОЙ пъти ние с вас, възлюбени в Христа чеда, сме слушали по време на богослуженията думите на боговдъхновения химн на праведния старец Симеон Богоприемец: Сега отпускаш Своя раб, Владико. Към тези думи светлата Църква насочва нашето внимание особено днес, в деня на великия празник Сретение Господне.

За какво ни говори, възлюбени, този свещен химн на стареца Симеон, тази негова предсмъртна богооткровена песен?

В нейните кратки думи е изразено цялото Христово домостроителство. Тук се казва: защото очите ми видяха Твоето спасение, което Си приготвил пред лицето на всички хора (по слав. прев.). Поради пророческия дар, който имал праведният Симеон, той съзерцавал в цялата му пълнота спасението, извършено за нас от нашия Изкупител и Господ, и главно, Неговите страдания и кръстна смърт. Св. Симеон съзерцавал това спасение не само поради своя пророчески дар, но и затова, защото той бил един от 70-те мъдреци, превели Библията триста години преди срещата му с Богомладенеца в храма. Той превеждал книгата на пророк Исая, който така точно предсказал и изобразил страданията и смъртта на Христа, сякаш сам се е намирал при Кръста, когато разпъвали Господа, и всичко е видял със собствените си очи. Не случайно наричат св. пророк Исая старозаветен Христов апостол.

По-нататък в свещения химн на старец Симеон се казва: светлина за просвета на езичниците. От тези думи се вижда, че на праведния Симеон е било открито онова, което последвало след изкупителното Христово дело - разпространяването сред всички езически народи на вярата в Христа като в Бог, въплътил се на земята.

Важно е да се отбележи, че когато праведният Симеон говори за спасението и озаряването на целия свят със светлината на вярата, той има предвид всички хора. А в края на своя предсмъртен химн той вече говори за славата само на Божиите люде, на новия Израил, т.е. на новозаветните праведници. И това е обяснимо. Господ е извършил Своето спасително дело на изкуплението заради цялото човечество. Също така и светлината на православната вяра е била разпространена чрез проповедта на апостолите по всички краища на света. Но далеч не всички хора са се възползували от изкупителното дело на Христа и са възприели истинската вяра в Него. Затова малцина, дори между православните, се удостояват със славата, за която говори св. Симеон Богоприемец.

Какво обаче трябва да разбираме под тази слава! Св. Симеон подразбирал славата, която започнала да се проявява в живота на светите хора под действието на благодатта, от момента на слизането на Св. Дух върху апостолите. Тази слава е преди всичко светостта на новозаветните праведници, която по думите на Христа е неразделно свързана с божествената радост (Йоан 15:10-11).

Тази слава, това са дивните знамения и чудеса, които извършвали поради своята святост Божиите угодници с благодатта на Св. Дух. Тази слава - това е божественият дар на ведениеу светиите, което достигало до неизказани откровения на божествените тайни, до съзерцаване на Самия Господ Исус Христос в Неговата Божествена слава, на Пречистата Негова Майка, на светите ангели и другите небожители.

Под тази слава трябва да разбираме още и онова, което някога пророчески е предизобразил Божественият Псалмопевец с думите: В светиите, които са на земята, Господ е явил дивно Своята воля (Пс. 15:3 - по слав. прев.).

Тази слава, съзерцавана от св. Симеон Богоприемец, удивлява дори ангелите и те непрестанно прославят за нея Господа. Тя удивлява и хората, защото за светиите се отнасят думите на нашия Спасител: Тъй да светне светлината ви пред човеците, та да видят добрите ви дела и да прославят Небесния ваш Отец (Мат. 5:16).

Тази слава на новозаветните праведници чувствуват дори дивите кръвожадни зверове. В жизнеописанието на св. Симеон Стълпник се разказва как някога при неговия стълп допълзляла огромна змия, дълга шестнадесет сажена. Тя му показала окото си, в което бил влязъл голям

трън, и сякаш молела великия стълпник да ѝ помогне. Св. Симеон прекръстил окото ѝ и трънът излязъл от него. От благодарност за изцелението змията една седмица лежала пред стълпа, протегната в цялата си дължина. Поклонниците, които идвали при стълпника, за да получат наставление и изцеление, се изпълвали с трепет и ужас, виждайки страшното чудовище. Затова св. Симеон казал на змията: "Ти твърде много плашиш Божиите хора, които идват при мен, отиди си от моя стълп". Тогава змията послушала Божия угодник като разумно създание и веднага се отдалечила.

В книгата "Лавсаик" пък се разказва, че някога св. Макарий Александрийски седял в преддверието на своята килия, цял потънал в богомислие. Неочаквано при него дошла една хиена - хищен див звяр. Тя бутнала с главата си вратата, влязла в преддверието, където седял св. Макарий, и оставила пред нозете му своето сляпо хиенче, безмълвно молейки светеца да го изцели. Великият Божий угодник вдигнал от земята сляпото зверче, помолил се, после плюнал в очите му и то веднага прогледнало. Хиената го взела и си отишла с него. На следващия ден тя донесла на св. Макарий една овча кожа. Като я видял, преподобният и казал: "Ти сигурно си разкъсала нечия овца, иначе откъде си могла да вземеш тази кожа? Няма да приема придобитото несправедливо от теб". Хиената навела глава, застанала на колене пред нозете на светеца и сякаш го молела да вземе кожата, но той и рекъл: "Нали ти казах - няма да я взема, ако не ми дадеш обещание, че вече няма да ядеш овцете на бедните хора." Тогава тя пак навела глава, като че ли се съгласявала с думите на светеца. Тази кожа била наречена "дарът на хиената" и Божият раб я подарил на преподобна Мелания Римлянка.

Вие знаете, мои възлюбени в Христа чеда, как на преп. Герасим Йордански е служел лъв, а на преп. Серафим Саровски се покорявала мечка. На праведната игумения Евпраксия от Староладожката обител в Новгородска област пък служели вълци. Когато през зимата тя отивала да се помоли в един малък параклис навътре в непроходимата гора и след това се завръщала в манастира, вълците тичали от двете и страни като верни стражи. Те разбирали нейните думи и се подчинявали на най-малкото движение на ръката ѝ. Така вълците, като пазели праведницата, я изпращали до самите манастирски врати.

Ето каква слава на новозаветните праведници е съзърцавал праведният Симеон. Нейна проява е и дивната кончина на светиите. Св. Серафим Саровски и не само той - се удостоил с такава славна кончина, при която ангели сред неизказана благодатна светлина възнесли душата му към Божия престол. Такава слава Господ дарувал при кончината и на св. Антоний Велики, св. Амун, св. Теодор Студит, преп. Йосиф Песнописец и други велики Божии угодници.

Св. Симеон видял пророчески и бъдещата слава на праведниците, които според думите на Христа, ще блеснат като слънце в царството на Отца Си (Мат. 13:43).

Най-сетне той съзърцавал и своята бъдеща слава в Небесното Христово царство. А колко велика е тя, това открил св. Николай Чудотворец при едно свое явяване на св. Петър Атонски. Св. Николай казал на бъдещия атонски отшелник, че св. Симеон Богоприемец има такова молитвено дръзновение пред Господа, каквото дори той - св. Николай - няма и затова заръчал на лежащия в тъмница Петър усърдно да се моли на праведния Симеон.

И тъй, мои възлюбени в Христа чеда, какво иска от нас светата Църква, припомняйки ни думите на св. Симеон Богоприемец? Тя иска ние никога да не забравяме, че Господ е пролял Своята Кръв на Кръста, за да извърши спасението за всички хора, а следователно и за всеки един от нас, и че ние ще носим огромна отговорност пред Него, пред Неговата пречиста Кръв, ако я потъпкваме със своите грехове.

Освен това Църквата иска винаги да помним плодовете на изкупителните кръстни заслуги на Спасителя: разпространяването на вярата в Христа сред всички хора на земята; тя иска ние винаги да бъдем озарявани от светлината на тази вяра, която е основа и средство за извършване на нашето собствено спасение. Разбира се, това желание на Църквата ще се изпълни в нашия живот, ако ние се стараем винаги да имаме истинска православна вяра. А ако имаме еретическа вяра, ще навлечем върху себе си страшен Божий гняв и тук, и в бъдещия живот, и вместо Небесното царство, наш вечен жребий ще бъдат адските мъки.

И накрая, обръщайки нашето внимание върху боговдъхновения химн на праведния старец Симеон, светата Църква иска винаги с цялото си сърце чрез неизменното изпълнение на Божиите заповеди да се стремим към

приготвената ни от Бога благодатна слава. Тогава тази слава в една или друга степен ще се проявява в нас още в земния ни живот, а в цялата си пълнота ще се разкрие в Небесното Христово царство. Тогава над нас ще се изпълнят думите от Първосвещеническата молитва на Христа, Който така се е молел на Своя Божествен Отец за учениците Си и за всички Свои истински последователи: Отче! Тия, които си Ми дал, желая и те да бъдат с Мене там, дето съм Аз, за да гледат Моята слава, що си Ми дал, защото Ме възлюби преди свят да се създаде (Йоан 17:24). Амин.